

Prezident Zeman si 45 minut volal s vůdcem Číny. Verze o hovoru se liší

- CZ24 News | 10. ledna 2023

ČESKO: Prezident Miloš Zeman hovořil přes video s čínským protějškem Si Ťin-pchingem. Mluvili o vzájemných vztazích, pozici českých firem na čínském trhu nebo o mezinárodní situaci. Podle Zemana může Čína sehrát významnou úlohu při ukončení konfliktu na Ukrajině. Prezidentův mluvčí Jiří Ovčáček to sdělil ČTK.

Videohovor podle mluvčího trval 45 minut a konal se na návrh čínské strany. Zeman se s čínským prezidentem Si spojil z Lán, podle zveřejněné fotografie ho v místnosti doprovodil například ředitel hradní diplomacie Rudolf Jindrák.

Prezident

Zeman se s čínským prezidentem Si spojil z Lán, podle zveřejněné fotografie ho v místnosti doprovodil například ředitel hradní diplomacie Rudolf Jindrák. Foto: Hrad.cz

„Prezident republiky diskutoval s čínským prezidentem o vzájemných vztazích obou zemí a aktuální mezinárodní situaci. Podle prezidenta republiky může Čínská lidová republika sehrát významnou úlohu při ukončení konfliktu na Ukrajině,“ napsal Ovčáček.

Uvedl, že Zeman podpořil pozici českých firem na čínském trhu. „Požádal například o podporu společnosti Home Credit kvůli restriktivním opatřením čínské strany, kdy čínský prezident v reakci uvedl, že je o problému informován,“ doplnil mluvčí. Dodal, že se prezidenti „shodli na osobních přátelských vztazích, které provázely celé funkční období prezidenta republiky“.

Sinopsis: Čínské a české komuniké se jako obvykle dosti odlišuje

Martin Hála, ředitel projektu Sinopsis, ČTK sdělil, že čínské vedení se v posledních týdnech snaží o znovuoživení silně pošramocených vztahů s Evropou. „To bylo podle čínského komuniké také hlavním obsahem rozhovoru,“ uvedl. Poznamenal, že čínské vyjádření se od shrnutí zveřejněné Ovčáčkem jako obvykle dosti odlišuje. „Nezmiňuje vůbec Zemanovu žádost o pomoc společnosti Home Credit ‚kvůli restriktivním opatřením čínské strany‘. Naopak uvádí, že Zeman ‚naprosto souhlasil‘ se Si Ťin-pchingovým (značně idealizovaným) shrnutím česko-čínských vztahů,“ dodal.

Podle agentury TASS čínský prezident řekl Zemanovi, že si čínské vedení přeje posílit spolupráci se zeměmi východní Evropy. „Čína přijme pragmatičtější opatření k posílení spolupráce se zeměmi střední a východní Evropy,“ citovala agentura vyjádření Si Ťin-pchinga, které na svém webu zveřejnilo čínské ministerstvo zahraničí.

Podle prezidenta Sia zůstane Čína otevřená kontaktům s ostatními zeměmi a „vytvoří nové příznivé příležitosti pro všechny státy, včetně České republiky“. Si zdůraznil, že Peking a Praha by měly vzájemně zohledňovat své klíčové zájmy, rozvíjet bilaterální kontakty na všech úrovních založené na vzájemném respektu a podporovat intenzivnější dialog.

„Doufám, že Česká republika bude i nadále aktivně podporovat udržitelný a harmonický rozvoj vztahů Číny se zeměmi střední a východní Evropy a s (ostatními) evropskými státy,“ dodal Si Ťin-pching.

Podle prezidenta Číny považují čínské úřady Českou republiku za důležitého strategického partnera a mají zájem o ještě užší spolupráci.

Podle Hály snaha o obrat české zahraniční politiky směrem k Pekingu, tzv. restart, byla nejvýraznější politickou iniciativou Zemana v obou jeho funkčních obdobích. V jejím rámci usiloval Zeman o navázání blízkého osobního vztahu se Si Ťin-pchingem, jehož nazýval svým „mladým přítelem“. Konkrétní náplň podle něj měla dodat Zemanově pokusu o „ekonomickou diplomacii“ s Čínou čínská společnost CEFC, která v letech 2015 až 2018 dominovala vzájemným vztahům. Jejího předsedu Jie Ťien-minga jmenoval Zeman svým poradcem. Po kolapsu CEFC v roce 2018 a zmizení jejího předsedy se zhroutila i Zemanova „ekonomická diplomacie“ s Čínou a z celého restartu zůstal právě jen Zemanův „vztah“ se Si Ťin-pchingem, doplnil Hála.

Zeman s prezidentem Si mluvil naposledy v létě 2021. Pražský hrad poté oznámil, že se hlava českého státu vydá po šesté do Číny. Kvůli zdravotnímu stavu a pandemii koronaviru se ale cesta neuskutečnila. Naposledy byl český prezident v Číně v dubnu 2019.

Zeman dlouhodobě podporuje spolupráci s Čínou. Za svůj postoj k Číně, která čelí obviněním z porušování lidských práv, byl opakovaně kritizován. V minulosti zdůrazňoval především potřebu ekonomické spolupráce. Opakovaně přislíbil velké čínské investice v Česku, jejich hodnota ale byla nakonec výrazně nižší. Ekonomickou spolupráci narušily i potíže společnosti CEFC, která stála za většinou čínských aktivit v České republice.